



مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد



۲۰۲۳/۰۸/۰۴

محب الله زغم

د کوم علم طلب فرض دی؟

اسلام سپېڅلی دین د علم زده کړې ته دومره اهمیت ورکړی، چې د خدای (ج) له خوا، ستر پیغمبر حضرت محمد (ص) باندې لومړني نازل شوي آیات هم په همدې اړه دي:

.... الذی علم بالقلم. علم الانسان ما لم يعلم.

ترجمه: انسان ته یې په قلم باندې زده کړه وروښوده. انسان ته یې هغه څه ورزده کړل چې انسان پرې نه پوهېده. همدارنگه حدیث شریف دی چې وايي: طلب العلم فریضة علی کل مسلم و مسلمة.

یعني د علم حاصلول پر هر نارینه او ښځینه مسلمان باندې فرض دی.

پوښتنه دا ده چې د کوم علم زده کړه پر مسلمانانو فرض دی؟ زموږ ځیني دیني عالمان وايي چې په دې مبارک حدیث کې مطلوب یوازې دیني علوم دي. راځئ وگورو چې دیني علوم څه ته وايي. د دیني علومو پیل د قران په تلاوت، تجوید، ترجمه او تفسیر باندې کېږي، ورپسې د حدیث علم او بیا فقهی مسایل راځي. ټولو ته معلومه ده چې عظیم الشان قران د حضرت عثمان (رض) د خلافت په وخت کې راټول شو. د حدیث کتابونه خو تر هغه هم په اوروسته کلونو کې ولیکل شول. فقه هم همداسې درواخلی. ومولیدل چې د یادو شویو علومو کتابونه د حضرت محمد (ص) د رحلت نه پس ترتیب شوي دي. او هغه مفهوم چې نن د دیني علومو په هکله وړاندې کېږي، د هغوی (ص) د حیات په موده کې په دې بڼه موجود نه و. البته نبي کریم (ص) به تل مسلمانانو باندې ټینګار کاوه چې ان که یو ایت او یا یو حدیث یې هم زده وي، باید نورو مسلمینو ته یې ورسوي او هغوی هم پرې خبر کړي.

بله خبره دا ده چې د بدر په غزوه کې اویا تنه مشرکین د مسلمانانو په لاس یرغمل شول. د دغو مشرکینو د خلاصون لپاره درې شرطونه وضع شول:

۱. څلور زره درهمه فدیة دې ورکړي.
 ۲. که د یرغمل کورنۍ بې وسه وي نو یوه اندازه وسله دې ورکړي.
 ۳. که یرغمل با سواده وي نو د فدیې له ورکولو معاف دی، یوازې دې د مسلمانانو لسو تنو بچیانو ته سواد وروښيي. دا هغه وخت و چې مسلمانانو پیسو او وسلو ته ډېره اړتیا لرله. ځکه چې د دوی په وړاندې د قریشو خورا شتمن او په وسلو سمبال پوځ د نورو جنگونه تاپیا نېولي وه. خو سره له دې هم حضرت محمد (ص) د اسیرانو د خلاصون په شرطونو کې سواد ته د وسلو او پیسو په اندازه اهمیت ورکړی. دا د هغوی (ص) له خوا زده کړې ته د خورا ډېر ارزښت د قایلېدو معنا لري.
- څه فکر کوئ، دغو با سواده مشرکینو به د مسلمانانو اولادونو ته کوم ډول علمونه ورزده کول؟ دیني علوم؟ که نور څه؟

هغوی مسلمانو هلکانو ته یوازې لیک لوست او حساب ورزده کول. هغوی په دین نه پوهېدل. که د پورتنی حدیث مطلب دیني علوم وای؛ نو رسول اکرم به له کفارو نه غوښتل چې مسلمانو بچو ته تدریس وکړي. گومان کوم چې پورته یاد شوي دلایل به د دې خبرې د اثبات لپاره کافي وي چې اسلام د ټولو علومو زده کړه یو شان فرض گڼي.

ساینس (عصري علوم) ښه دي که بد؟

که زه وپوښتم چې توره ښه شی دی که بد؟ او یا قلم څرنگه شی دی؟ ځواب به مو څه وي؟

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خبر و لولئ

په توره باندي د دښمن سر هم غوڅېږي خو خپل ورور هم پرې وژلی شو. په قلم باندي د خدای کلام هم ليکل کېږي خو سپکي سپورې هم د قلم له څوکي راوتلی شي.

ساینس راته وايي چې اتم کي خورا لوی طاقت دی. مور له دې طاقت څخه برېښنا هم جوړولی شو چې د خلکو کورونه رڼا کوي او ورڅخه د اتم بم هم جوړولی شو چې ښارونه تباہ کوي. نو ساینس وسیله ده. وسیله نه ښه وي نه بده. دا زموږ په استفادي پورې اړه لري چې څنگه کار ترې اخلو.

خدای پاک فرمایي: علم الانسان ما لم يعلم.

یعني: ((خدای) انسان ته هغه څه ورزده کړل چې د هغه (انسان) نه وو زده.)) دې کي شک نشته چې هر هغه څه چې انسانانو زده کړي، کشف کړي او یا رامنځ ته کړي (ساینس) د خدای له خوا ورته ډالی شوي دي. نو راضي چې له ساینس سره خپله دښمني پرېږدو او د یوې وسیلې په توگه یې زده کړو او بیا یې په ښو لارو وکاروو.

د پاڼو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په ځیر و لولئ